

Kaina metams 15 lt., pusmečiui 8 lt., 1 mėn. 1 lt. 50
Kareiviams per pusę pigiau. Užsteny metams 25 lt.
Atskiras numeris 30 centų visiems.

Skelbimai: petito eilutė 40 c., prieš tekstą dvigubai.
Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės Aikštė.

27 (371)

Kaunas, 1926. m. liepos m. 1.—5. d.

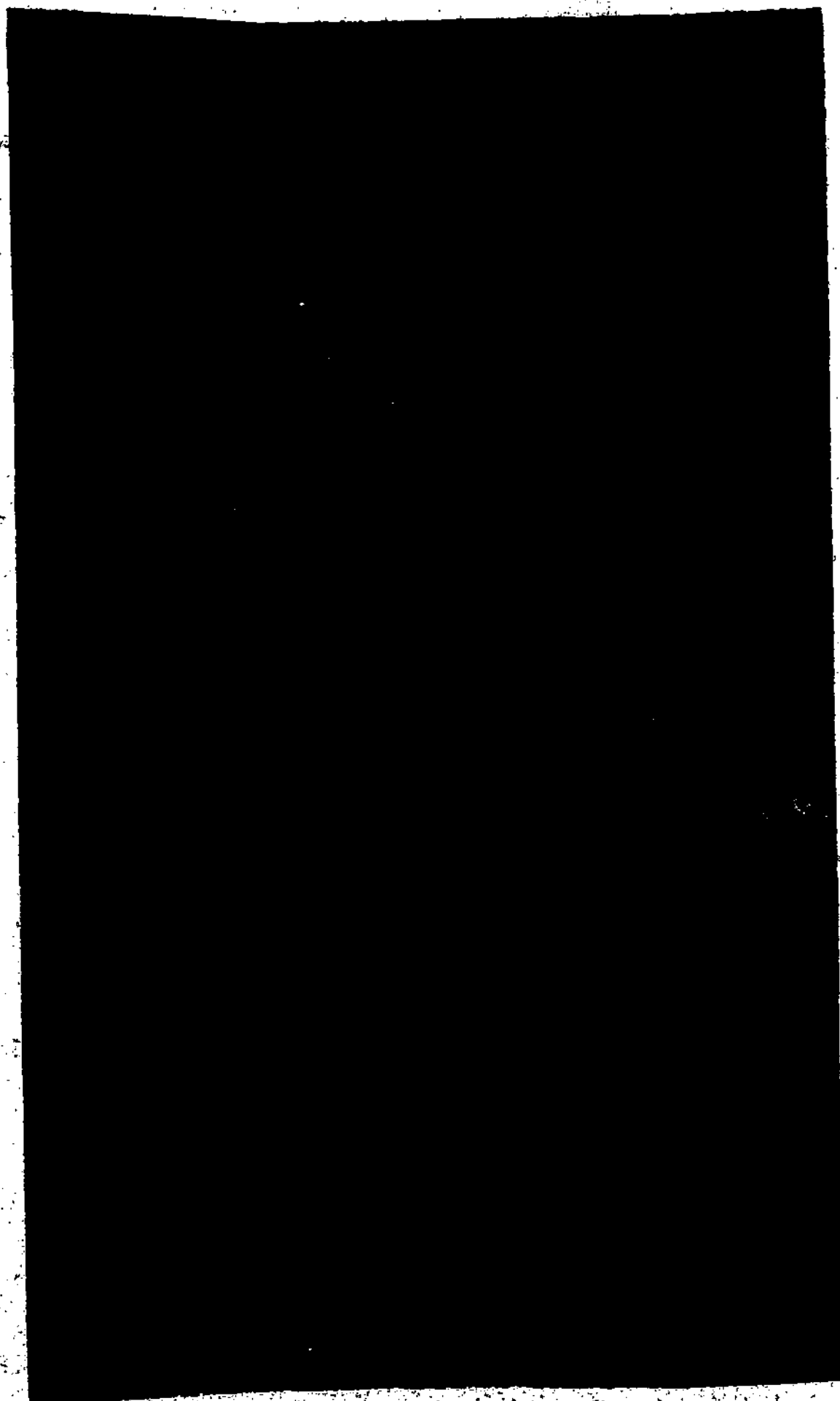
VIII. metai.

Naujas Vyriausiojo Štabo Viršininkas gen. št. pulk. ltn. Škirpa.

Š. m. birželio mėn. 21. d. Respublikos Prezidento aktu gen. št. pulk. ltn. Kazys Škirpa paskirtas Vyriausiojo Štabo viršininku.

P. l. Škirpa gimė 1895 m. vasario m. 18. d. Biržų apskr. Saločių val., Namajūnų kaime, ūkininko šeimoje. Baigęs Mintaujos realinę mokyklą, vienus metus ėjo mokslus Petrapilio komercijos institute, bet 1916. m. paskelbus studentų mobilizaciją, buvo paimtas rusų kariuomenėn ir paskirtas į pirmąją Petergofo karo mokyklą (studentams). Baigęs sakyta mokyklą tarnavo karininku 20. Sibiro šaulių pulke Omske. 1917. m. baigė prie Tomsko universiteto kursus karininkams specialistams kovai su dujomis paruošti. Baigęs šiuos kursus, organizavo Omske dujų komandą, kurios viršininku išbuvo iki bolševikų perversmo.

Po perversmo nuvyko į Petrapilį, kur ir dirbo Lietuvių Karininkų*) Sąjungos centro komitete. 1917. m. pabaigoj sakyla sąjunga K. Škirpą paskyrė lietuvių karo atstovu į Kijevą prie naujos ukrainiečių vyriausybės, bet 1918. m. sausio mėn., bolševikams nuvertus ukrainiečių vyriausybę, jis vėl grįžo į Petrapilį.

Vyriausiojo Štabo Viršininkas gen. št. pulk. ltn. Škirpa.

Čia įėjo nariu į sudarytą Vyriausiąjį Lietuvių Karininkų Komitetą Rusijoje, o iš čia neužlgo išvyko į Vitebską, į Atskirą Lietuvių Batalioną.

1918. m. kovo m. 20. d. atvyko į Vilnių ir Lietuvos Taryboj įsiregistravo pirmas kaipo karininkas. Vilniuj dirbo Lietuvos Tarybos skundų komisijoje.

1918. m. lapkričio m. pabaigoje, kada buvo pradėta rūpintis apsaugos štabo sudarymu, perėjo į štabą ir gruodžio m. 1. d. buvo paskirtas Apsaugos Ministerijos Rikiuotės Skyriaus 2. dalies viršininku.

1918. XII. 24. paskirtas Vilniaus miesto komendanto padėjėju; neužilgo jam pavesta eiti ir Vilniaus komendanto pareigos.

1919. m. sausio m. 7. d., bolševikams užėmus Vilnių, su maža savanorių saujele atvyko į Kauną ir čia iš karto buvo Kauno miesto ir apskrities karo komendanto padėjėju, o nuo kovo m. 2. d. jam pavesta organizuoti Atskirą batalioną, kuris vėliau buvo pavadintas Vilniaus bat. (dabar 5. pėst. D. L. K. Kęstučio pulkas). Sakytai daliai vadovavo iki 1920. IX. 24.

1919. ir 1920. m. dalyvavo kautynėse su rusais-bolševikais, lenkais ir vokiečiais-bermontininkais. Už pasižymėjimus kautynėse apdovanotas 1. rūs. I. lp. Vy-

*) Tuomet žodis karininkas reiškė tą patį, ką šiandien karys.

bolševikais, lenkais ir vokiečiais-bermontininkais. Už pasižymėjimus kautynėse apdovanotas 1. rūs. I. lp. Vy-

ties Kryžiaus ordinu. 1920. m. vasarą jam buvo pavesta saugoti Marijampolės grupės barą nuo Vištyčio iki Druskininkų.

1920. m. rugsėjo m. 24. d. išvyko į Steigiamąjį Seimą. Čia buvo paskirtas krašto apsaugos komisijos nariu ir sekretoriumi. Bet 1920. m. spalio m. vėl ėmėsi kariuomenės organizavimo darbo. Suformavo ir vadovavo 1. savanorių pulkui (vėliau pavadintas 13. pėst. pulku) iki 1921. m. vasario m. 1. d. 1921-22. m. buvo komandiruotas į Šveicariją, kur prie Cüricho politechnikos ėjo aukštuosius karo mokslus. 1922. m. baigęs Lietuvos Aukštuosius Karininkų Kursus buvo komandiruotas į Belgijos karo akademiją, kurią baigė 1925. m. Grįžęs į Lietuvą buvo paskirtas Vyr. Štabo Informacijų Skyriaus viršininku.

P. Itn. K. Škirpa dirbo ne vien karo dirvoje, bet ir visuomenės. Jau nuo jaunų dienų aktyviai dalyvavo tautiniame lietuvių judėjime. Veikė moksleivių kuopelėse: jas vedė, redagavo laikraščius ir atostogų metu dirbo kultūros darbą liaudyje. Būdamas studentu Rusijoje, dirbo Lietuvių Draugijoje nukentėjusiems dėl karo šelpti centro komitete ir Mažosios Lietuvos lietuviams tremtiniams globoti draugijoje. Kadangi rusų vyriausybė varžė darbą, tai tekdavo jam dirbti slapta ir pakelti daug sunkumų. Jau būdamas rusų karininku neoficialiai priklausė Omsko lietuvių organizacijoms ir įvykus revoliucijai uoliai ėmėsi organizuoti Sibiro lietuvius. Rusijoje taip pat buvo karštas lietuvių kariuomenės steigimo šalininkas.

Draugiškumas.

Jei be galo yra svarbu nustatyti aiškūs ir glaudūs santykiai viršininkų ir valdinių tarpe, tai nemažiau reikšminga yra juos sutvarkyti ir valdinių masėje. Iš tikrųjų, jei, sakysime, viršininkai gerai su savo valdiniais sugyvena, yra, kitaip sakant, suaugę su pastaraisiais į vieną kūną ar to pakaktų sėkmingo darbo sąlygoms užtikrinti, jei valdiniai tarp savęs būtų palaidi, šnairuotų vienas su kitu susidūręs, vienas kito neapkęstų? Žinoma ne! Kariuomenei statomi uždaviniai yra sunkūs. Jiems kūnyti reikalinga labai daug susitelkimo, daug vienybės, o tam užtikrinti reikia ieškoti priemonių ne tikrai drausmėje, bet ir kitur, kas laiduotų glaudų ir pastovų valdinių santykiavimą vienu su kitais, kas juos iš vidaus sustiprintų. Jei panašaus veiksnio trūks, nebus ir reikiamos vienybės karių tarpe, o nesant vienybės nebus ir patvarumo, ištvermės. Kuo gi tas santykiavimas turi būt pagrįstas, kad iš jo išsivystyt galėtų pageidaujami mums ryšiai valdinių tarpe.

Draugiškumas turi būt padėtas šios rūšies santykių pagrindas. Tikrai tuomet, kai ne tik kiekvienos kuopos, kiekvieno bataliono, pulko, kiekvienos dalies tarpe vyraus draugiškumo ūpas, bet jojo bus kupina visa kariuomenė ir įvairios ginklo rūšys mokės sugyventi ir viena kitą gerbti, tikrai tuomet galima laikyti santykius kariuomenėje maždaug sutvarkytus. Kol to nėra, savaime negali būt ir kalbos apie tai, kad jie esą tinkamai sudėrinti ir visas mechanizmas veikia gerai. O draugiškumo pajautimui ugdyti kariuomenėje tiek yra medžiagos, kad prie gerų norų panašus darbas nesudarytų jokių sunkenybių.

Bendras visiems tikslas, kuris jungia karius į vieną kumštį, **bendras gyvenimas** vienos kareivinės pastogėje, vienas darbas, viena uniforma — vis tai milžiniškos reikšmės veiksniai, kurie atitinkamai derstatyti valdinio sąmonei, atitinkamai naudojami gali daug padėti tiesiant pamatą draugiškumo ūpui kariuomenėje. Reikia tikrai pastūmėti kareivį, kad jis tai **pajustų, pamatytų**, nes galima ilgus metus gyventi, sakysime, kad ir viename bute, kasdieną žiūrėti į duris, į langus ir vis dėlto nepamatyti kas gal toms durims, langams yra charakteringiausia, kas juos labiausia skiria nuo kitų panašių langų, durų. O isitikinti čia nesunku. Pakanka tikrai vieną rytą, pasiremiant vaidentuvėje susidarysiu vaizdu, panorėt anuos langus taip, kaip jie mums atrodo nupiešti, kai sulyginę gautąjį piešinį su tikraisiais langais tuoj pamatysime, kiek mes į tuos langus nuolat žiūrėdami, vis tik mažai esame juos matę. Ten, kur reikės visas smulkias linijas išvadžioti, viską atvaizduoti taip, kaip iš tikrųjų būta, mes pasirodysime tokie menki stebėtojai, kad ir savo piešinio toliau nenorėsime lyginti su tikrąsiais langais, tiek jie vienas kitam mažai bus pa-

našūs. Tas pats ir gyvenime. Galima metus gyventi tam tikro apystatoje ir nepamatyti jos giliau, nepažinti, visą laiką būti tartum neregys. Taip jau mat surėdytas žmogus, jis moka pamatyti kas ir ant mėnulio yra, ir kaip atrodo žvaigždės padangėje, bet užtat tenai, kur jis nuolat gyvena, ką nuolat matuoja savo padais, savo gimtąją žemelę, to kas po nose guli jis labai mažai pastebi. Bet kuo tas draugiškumas turi būt pagrįstas, kame jis turi pasireikšt?

Nedaryk to, ko nenori, kad tau būtų daroma. Jei matai draugus išsiskarščius, nusileisk, nestatyk akių, kaip žmonės sako. Jei matai, kad iš vieno, kurio nors draugo juokaujama, norima jis pašiepti, nedalyvauk, nesidėk prie tokių akiplėšų. Būk su visais teisingas ir lygus. Tai elgesiai, kurie liečia **nedaryk**, kitaip sakant, liepia mums susilaikyti nuo tam tikrų išsišokimų, tam tikrų veiksmų. Jie žinoma čia toli gražu ne visi atpasakoti, gyvenime daugiau progų pasitaikys, kada reikės susilaikyti. Tačiau mes apie tai kalbame dėl to, kad tas susilaikyk, nedaryk yra be galo svarbus reiškinys tenai, kur norima draugiš umo ryšiai užmegsti. Bet jeigu juo vienu tik būtų paremti tie ryšiai, jie nebūtų tvirti.

Maža tam tikrų veiksmų nedaryti, reikia dar kai kas ir daryti. O kas būtent? Jei matai blogą darantį draugą, mėgink tuoj jį **sustabdyti** — įspėk jį, o jei tas nepadedą, paaiškink dar kodėl taip nereikia daryti, **padėk** kitam nelaimi ištikus, o šiaip jau reikalui atsiradus jį **pavaduok**. Neslėpk blogo, o gink gerą. Vienybėje su draugais gyvenk, atmindamas, jog mes kariai esame vienos šeimos nariai, jog mes visi esame broliai ir viskas gerai klosis. Negali būt skirtumų šiuo atveju daroma ne tik vienos kuopos, vieno pulko karių šeimoje, panašaus skirtumo negali būti ir įvairių dalių tarpe. Ir pėstininkas, ir artileristas, ir raitininkas visi lygūs nariai, visi yra broliai, visi vienam tikslui siekti yra skiriami, užtat visi turi draugiškai, broliškai gyventi. Juk vienybėje galybė, žmonių yra sakoma ir, žinoma, neapsirinkama. Ten kur vienybė, ten viskas sekasi, ten ir galybė yra. O kad ta vienybė ir mūs, valdinių tarpe, būtų, privalome **draugiškai** vienybėje gyventi. Į tai turi kreipti dėmesį viršininkai, stengdamiesi šį jausmą kiek galima plačiau išvystyti, išugdyti, šiuo klausimu turi rūpintis ir patys valdiniai, keldami savo tarpe, draugiškumą ir prisirišimo vienas prie kito ūpą. Štai žiupsnelis vyriausių minčių, kurios yra susirišusios su draugiškumo klausimu.

It.

Tepuošle mano galva ne kepurė, bet smegenos. *Garsus pasaulio muzikas Bethovenas.*

Lietuvos gyvenimas.

— **Selmas.** Birželio m. 22. d. ministeris pirmininkas M. Sleževičius perskaitė Seime naujojo kabineto deklaraciją (viešai paskelbė savo numatomų darbų programą).

— **Vyriausybės darbai.** *Savanorių neužmiršta.* Skiriama tam tikra komisija, kuri patvirtins kandidatų žemei gauti sąrašus. Tos komisijos priešakyje bus valstybės gynėjas.

Pirmučiausia žeme aprūpins buvusius Lietuvos kariuomenės savanorius, kurie iki šiol dar jos negavo.

— **Mūsų šauliai.** *Naujoji Šaulių Sąjungos valdyba* pasiskirstė pareigomis. Centro valdybos pirmininku paskirtas buvęs krašto apsaugos ministeris, atsargos pulkininkas T. Daukantas, vicepirmininku — R. Skipitis, kultūros darbų ir tautiško auklėjimo prižiūrėtoju ir „Trimito“ atsakomingu redaktoriumi — buvęs „Kario“ redaktorius, ats. majoras. P. Ruseckas, išdininku — prof. Vailionis ir sekretoriumi — Marcinkevičius.

— *Mūsų ir suomių šauliai pareiškė vieni kitiems simpatijų.* Suomių karininkai šauliai, dalyvavę mūsų Šaulių Sąjungos atstovų suvažiavime, apdovanojo suomių šydskoro (šaulių) geležiniais kryžiais 4 mūsų karininkus šaulius: gyd. gen. lt. Nagevičių, mjr. Kalmatavičių, mjr. Kaziutį — Kaziutėną ir kpt. Kairiūkštį. Civiliniu ordinu apdovanojo buvusį Šaulių Sąjungos valdybos pirmininką M. Šalčių.

Mūsų šauliai taip pat apdovanojo 5 suomių šaulius. Auksiniu šaulių garbės ženklu — Suomijos šydskoro garbės šefą gen. K. G. Mannerheimą, o sidabriniais ženklais viešėjusius Kaune 4 suomių karininkus šaulius.

Suomių šauliai, paviešėję pas mūsų šaulius, pasikvietė pastaruosius pas save. Birželio m. 21. d. 24 mūsų šauliai išvažiavo į Suomiją ir ten išbus 10 dienų.

— **Prekyba.** Per š. m. gegužės mėn. iš Lietuvos išvežta į užsienį prekių už 16.300.000 lt., o iš užsienio įvežta į Lietuvą už 19.400.000 lt. Tuo būdu gegužės m. buvo daugiau piršta, negu parduota.

Per pirmus š. m. tris mėnesius (sausį, vasarį ir kovą) buvo daugiau parduota, būtent, per tą laiką į

užsienį išvežta prekių už 70.400.000 lt., o įvežta už 49.400.000 lt.

Palyginus su praeitų metų mūsų užsienio prekyba, pasirodo, šiemet Lietuva daugiau parduoda, bet mažiau perka. Pav. 1925. m. sausio, vasario ir kovo m. Lietuva užsieniui parduotė prekių už 63.900.000 lt., o pirko iš užsienio už 61.000.000 lt.

— **Okupuotoji Lietuva.** *Ir gatve lietuviai nebegali praėti.* Nesenai Vilniuj, einant Kalvarijos gatve vienam lietuvių gimnazijos mokiniui, keletas lenkų inteligentų pastojė jam kelią. Įvairiais žodžiais keikdami ir pravardžiuodami jį bandė lietuviui mokiniui nuplėšti nuo galvos kepuraitę.

— *Vilniuj lenkai bankrutija.* Šį mėnesį subankrutijo ir užsidarė vienintelis lenkų teatras Vilniuj.

— *Gyventojai šiaušiasi prieš lenkus.* Okupuotoj Lietuvoj vis labiau pastebima nepasitenkinimų lenkais. Nesenai Molodečnos rajone gyventojai pravijo lenkų atėjūnus, kuriems buvo duota žemės, o vietos gyventojai jos negavo. Policija bandė ginti atėjūnus, bet žmonės, ginkluoti lazdomis ir šakėmis, puolė policiją, ir 4 jų sužeidė.

— **Įvairios žinios.** *Vis tik lenkučių nagučiai niežti.* Birželio m. 17. d. Ukmergės bare tarp Avižančių ir Niečančių kaimų *lenkų karininkai* nuvertė lietuvių sargybos būdelę ir bandė užimti Paširvinčio ir Sukančiznos vieškelį, kuriuo eina demarkacijos linija.

Nežiūrint lenkų grasinimų, lietuvių sargyba nepasitraukė nuo vieškelio.

Utenos bare, Žvirbliškių kaime, lenkų pasienio sargybos perkėlė demarkacijos linijos ženklus arti 5 mtr. į lietuvių pusę. Lietuviai, pastebėję sakytas lenkų šunybes, ženklus atgal perdėjo.

Tą patį lenkai bandė padaryti ir to paties baro kitame rajone, būtent, prie Lokajos kaimo, bet ir ten nepasisėkė. Tuomet *lenkų kuopos vadas* su būriu karių ir dviem kulkosvaidžiais norėjo jėga priversti lietuvių sargybą nusileisti, bet, nieko nepesęs nudūlino namonit Baltrus šungrybių užkandęs.

— *„Prošepanas“ žvalgosi.* Birželio m. 13. d. 10. val. Kalvarijos apylinkėse škradė lenkų aeroplanas.

Panika.

(Žiūr. „Kario“ 26. nr.)

— Na gerai, bėkit snaptelt, juk ir jūs pavargot!

— Kur čia nepavargsi, štai, tamsta, į ką batai pavirto. Tai pasakęs sotnikas pakėlė koją, kurios blauda, kad ir buvo aulu pridengta, bet užtat visi pirštai kyšojo lauke. Nei pado, nei kurkos ženklo nebuvo matyt... Teko mat ir man kiek pabėgėt, šypsodamas pridūrė sotnikas. Labanakt!..

— Labanakt! — atsakė esaulas*)

Tuo tarpu jau gerokai išaušo. Netrukus turėjo ir saulutė pasirodyti. Dangus buvo giedras, nė vienas debesėlis neklaidžiojo padangėje. Drungnas rytų vėjelis laiks nuo laiko sukinėjosi tarp palapinių. Šiaip jau buvo tyku ir ramu. Kad ir prasidrėkdavo vienur, kitur iš po palapinės palėpių pasikalbėjimų trupiniai, kartais net pasigirdavo juokas, tačiau šios operacijos buvo atliekamos tiek kukliai, kad iš jų nieko negalima buvo suprast nei apie ką kalbama, nei ko juokaujama. Tuo tarpu iš rytų šalies vis dar traukė kazokai, tai vienas žiūrėk, tai du kiūtina stovyklos link.

Žinoma, tai buvo patys drąsiausieji, nes kiti senai tupėjo savo palapinėse, pamiršę, tur būt, kas juos ištikio tą naktį. Iš visko buvo matyt, kad joks pavo-

jus kazokams iš bolševikų šono, bent šiuo tarpu, negrėsė, ir nors išsiūstieji žvalgai dar negrižo, betgi tas nekliudė vadui užmigti. Netrukus iš jo palapinės pasigirdo stiprus knarkesys, kas liudijo, jog viskas buvo tvarkoj. Kažkas iš kazokų ilsėjęs Morfėjaus*) glėbyje. Tačiau neilgai teko esaului miegoti. Iš pradžių lyg per sapną, o juo toliau, juo aiškiau jo ausin skverbte skverbėsi kažkoks nei tai šlamėjimas, nei tai kuždėjimas, iki galų gale jį nepakėlė ant kojų stiprus balsas šale palapinės:

— Duokit jam gyvatei... duokit senam velniui... ko čia dar laukt... senai juk padla užsitarnavęs yra... dar čia pas vadą reikia vesti... ausų nevidonui!..

Tokį pasiūlymą išgirdęs, kad ir kažin kaip miego norėtum neužmigsi. Juo labiau, kad teko nepertoliausia nuo priešo buvoti ir tai dar neramią naktį pergyventi. Užtat neilgai galvojęs esaulas šoka nuo šiaudų, stveria penkine nusiritusia į kerčią suveltą mučė, mau-na jam ant viršugalvio ir žengia iš palapinės. Tuo tarpu lauke juo toliau tuo pikčiau skamba:

— Duokit nevidonui... juk jis vienas privirė košės... duokit velniui...!

— Na, vyrai, ko dabar šūkaunat čia sustoję. Juk, rodos, dar ir ne laikas ginčytis, o jūs čia triukšmą keliat... — pradėjo esaulus. Pasirodo, kad ties jo pa-

*) Kazokų karininkų laipsnis atitinka mūsų kapitonų laipsniui.

*) Morfėjus — sapno dievaitis.

— *Sukaktuvės.* Šiomet sueina 75 metai nuo įkūrimo Šiaulių valstybinės gimnazijos. Sakyta gimnazija rūpinasi išgauti karo metu išvežtą į Rusiją (į Tarusovą, Kalugos gub.) savo archyvą.

Taip pat šiomet švenčia sukaktuvės ir Daugpilio, Utenos, Ukmergės ir Kauno plentas, pastatytas 1836. m. Jis yra vienas seniausių Lietuvoj, ir jau turi 90 metų.

Lenkų ir čekoslovakų kariuomenių švietimas ir bibliotekos.

(Žiniomis iš 1924. m.).

Viename bibliografijos komunikate, randame gan įdomių žinių apie kitų kariuomenių kareivių švietimą ir bibliotekas. Ten bibliotekos uoliai papildomos, tinkamai prižiūrimos ir vedamos; švietimu įdomaujasi visa valstybė. Nusiskundžiama vien tik tuo, kad šiose atgimusiose valstybėse nevisur vienodas tautiškas subrendimas. Šiaip sritys, buvusios rusų globoj, pasižymi begaliniai dideliu analfabetų skaičiumi; buvusios vokiečių globoj yra prasisunkę vokiečių kultūrą ir pasaulėžiūrą; buvusios austrų yra daugiau tautiškai susipratusios, nes ten nebūta pilietinės priešpaudos.

Kalbėsime iš pradžių apie lenkų kariuomenę. Ten karių švietimas yra priverstinas. Į jį žiūrima labai rimtai ir jį laikoma pagrindiniu dalyku, kuris padeda geriau suprasti ir pačius karo dalykus. Nereikia manyti, kad švietimas yra bemokslų naikinimas, ne, jis yra ir bendro lavinimosi dalykas. *Lenkų kariuomenėj ne taip galvojama apie švietimą, kaip mūsų p. K. as savo straipsny „Kuriuo keliu“, įdėtame š. m. „Kario“ 17. Nr. 263 — 264. p. p.*

1924. m. lenkų kariuomenėj dirbo 3238 referentai ir civiliai švietimo instruktoriai; jie dirbo 2708 kareivių mokyklose ir 5171 komplekte. Tas mokyklas tar-

nybos metu ėjo 91491 kareivis. Be to, įsteigti, 26 atskiri kareivių namai ir įrengta 1027 seklyčių. Jose buvo 1091 laikraštis ir 82 naujai įrengtų kino aparatų. Tarnybos metu buvo 42.282 pasikalbėjimai, suruošta 2792 koncertai, 3726 kino ir 1899 teatro vaidinimai.

Kareivių bibliotekų būta 608, jos turėjo 307042 tomus su 405290 skaitytojų. Knygos daugiausia lengvo turinio, dailioji literatūra.

Čekoslovakų kariuomenėj kareivių bibliotekų yra 401; jos turi 346.721 tomą. Skaitytojų buvo 87843 kariai, jie perskaitė 825396 kn.

Kareivių skaityklų buvo 251 su 3421 laikraščių ir žurnalų skaičiumi. Bibliotekoms buvo asignuota 740955,48 č. kr., bet pačios Krašto Aps. M. nisterijos buvo sumokėta tik 100.000 č. kr., likusius pinigus sumokėjo patys kareiviai įvairiais būdais surankioję tas sumas.

Taip vedamas užsieny kariuomenės švietimo ir kultūros darbas. Jų pavyzdžiai sektini ir pamokinami. Visuomenė ten veikliai dalyvauja šitame darbe, o nelaikosi nuošaliai. Ten suprantama šių dienų kariuomenė, kaip nedalomas valstybeje vienetas. Kiekvienas ką nors neša į šį tautišką židinį ir kuria. B.

Nori taikos ruoškis karan.

Kartais tenka girdėti tokių kalbų: kam reikalinga girdi, mums kariuomenė? Ar negalima ir be jos apseiti. Girdi, mes visvien neapsiginsime prieš stipresnes valstybes ar neapsieitų kariuomenė ir be manęs, jei aš netarnaučiau ir tt.

Ar tai tiesa?

Jei vienas, sakysime, žmogus nuskriaudžia antrą kaip tat: iškolioja, sumuša, pavagia ar pagrobia jo daiktą, tai pastarasis už savo darbus yra atsakingas ir gali būti priverstas šmeižtą atšaukti ar skriaudą at-

lapine stovėjo gerokas būrys kazokų. Jie visi kažko buvo suezinti, užtat ir nerimavo. Visų veiduose iš karto nesunku buvo pastebėti įniršimas ir neapykanta.

Na ko tylit? Gal aš jum buvau reikalingas? — kamantinėjo toliau esaulas.

— Mat, tamsta vade, mes jį norėjome pas jus atgabent jūsų teismui, bet kadangi tamsta miegojai, tai čia ir kilo sumanymas patiems jį nuteisti. — pradėjo nedrąsiai vienas jaunų kazokų.

— Ką nuteisti?

— Achmetovą, tamsta vade!

— Ogi už ką jau taip ant jo įširdote? — klausia esaulas.

— Mat, jis, tamsta vade, yra didelę šunybę padaręs, del jo mes visi turime kentėti...

— O ką, būtent, jis padarė?

— Jis Bekasovui galvą pralaužė ir mus visus išgąsdino.

— Kaip tai pralaužė?

— Na gi, bėgdamas, pridūrė tas pats kazokas.

Dievaž, nieko nesuprantu! Jūs gi visi drauge juk bėgote, tai ko čia Achmetovas kaltas. Jei bent tik tiek, kad jūs pėsčia drožėte, o jis važiuotas, nes turėjo gurguolę... Nieko nesuprantu!

— Dalyks toks, tamsta vade, kad jis pirmas pradėjo bėgti ir mus pakurstė...

— Visai ne aš pradėjau, tamsta va...

— Tu, tu šuns snuki, o kas kitas, jei ne tu suūžė visi it bitės avilyje, nelaimingo Achmetovo balsą užgirde.

— Na, ką jau ką vyrai, bet kelti dabar triukšmą del to tiktai, kad Achmetovas pirmas pradėjęs bėgti tikrai sąmata. Jei vienas bėga, tai dar neteiškia, kad ir kitiems reikia bėgti, juk ne avinai gi esate?! O pagaliau, kodėl jis pirmas būtinai pradėjo bėgti, o ne jūs, jis juk važiuotas, del to ir bėgti jam mažiau reikalo buvo...

— Jis, mat, tamsta vade, kaipo totorius labai godus. Del jo godumo ir mes turėjom tukentėt, pradėjo vėl tas pats kazokas.

— Aš visai ne godus, tamste vade...

— Tylėk, tu dar kalbėsi... vėl suūžė visi. O kas telegrafo vėly prisikirto, kas jas ant rungo pasikabino... Sakyk šuns snuki. Kas tai padarė? — nerimavo minia.

— Čia jau tikrai nieko nesuprantu. Telegrafo vėlos, rungas, bėgimas, kiba dar neišsipagiriojote vyrai... verčiau eikit pasilsėt... gana tų visų kalbų! — pasiūlė vadas.

— Ką dabar tu čia suki, it lapė ratą, o sakyk visą teisybę, kaip buvo ir jau — pastebėjo jaunam kazokui senis Uvalovas. Juk visi žinome kas buvo. Sakyk ir gana. Nerori? Na, gerai, tai aš atpasakosiu. Mat, tamsta vade, kai visi mes dirbome darbą, rausėme

lyginti. Tiesą pasakius, kartais žmonės pasipeša, pasitąso už plaukų, palaužo vienas antram šonkaulius ir čion viskas pasibaigia. Bet jei nukentėjęs pasiskųstų teismui, tai pastarasis, žinoma, ne tik už peštynes, bet net ir už šmeižtus kaltininką nubaustų.

Visai kitaip atrodo reikalas, kada susikivirčia dvi valstybės. Štai, pavyzdžiui, lenkai užgrobė mūsų Vilnių. Ką mes turime daryti? Į kurį teismą mums eiti? Mūsų teismo lenkai nepripažįsta, taip pat kaip ir mes jų teismo nepripažįstame. Dabar yra Tautų Sąjunga, kitaip ją pavadinus, pasaulio valstybių sąjunga, į kurią įeina beveik visų valstybių atstovai, (taip pat toje sąjungoje dalyvauja ir Lietuvos atstovas). Tie atstovai susirenka Šveicarijoje, Ženevos mieste. Jie tenai stengiasi išrišti kilusius tarp atskirų valstybių ginčus dėl susivaidijusių ar dėl kitų kokių nors reikalų, o svarbiausias sakomos sąjungos tikslas, tai palaikymas taikos pasaulyje. Lietuvą jau nekartą kreipėsi į Tautų Sąjungos teismą, visi atstovai pripažino, kad Vilnius priguli lietuviams ir reikalavo jį gražinti, bet lenkai negražina ir tiek. Daryk jiems ką bedarąs. Jei atskiram asmeniui teismas priteis gražinti skolą ar pasisavintą daiktą, ir jei šis negražins ar neatlygins, tai valstybė privers jį atlyginti prievartos būdu. Jei lenkai negražina mums Vilnių gerumu, negi siųs Tautų Sąjungą kariuomenę, kuri jos neturi, ar kitas panašus geradėjas atsiras. Kiekvienas iš mūsų gali suprasti, kad reikia Vilnių patiemis atsiimti. Bet kaip? Žinoma ginklu. Štai karas čia ir iškyla.

Kaip matote, karai turi būti ir be jų apsieiti negalima. Kol gyvena ant mūsų žemės žmonės, kol tarp žmonių yra geri ir blogi palinkimai, kitaip sakant, kol kiekvieno žmogaus prie savęs pirštai linksta, tol bus karai. Pirmas karas prasidėjo tuomet, kaip Kainas užmušė Ablių, ir nuo tų laikų karai eina be paliovos iki šių dienų.

Jei mes suskaitysimė visus karus, kiek jų būta per 1500 metų prieš Kristaus gimimą ir iki mūsų laikų nuo Kristaus gimimo, tai yra už 35 šimtus metų, tai pamatysime, kad kiekvienam taikos metui visame pasaulyje tenka 14 metų karų. Štai jums vyručiai kiek žmonės kariavo. Taigi matome, kad per 35 šimtus metų žmonės negalėjo be karų apsieiti.

O gal skaitytojau, paklaustum, kaip mes galime atsiimti nuo lenkų Vilnių, kad jie už mus daug stipresni. Tai galiu jums pasakyti, kad šiandien lenkai nėra jau taip stiprūs, kaip kam gal atrodo. Jie turi pasigrobę pusę svetimų žemių, kaip tai Lietuvos kraštą, Baltgudijos žemes, Rusijos ir Vokietijos žemių ir jei atsiminsime 5. p. p. žuvusio mūsų didvyrio žodžius, kurio fotografija patalpinta š. m. „Kario“ (6 Nr.). „Niekai gyvybė, jeigu šalis vėl būtų priešininkų pavergta,“ tai galima pasakyti, kad ir lenkų pavergtos tautos ilgai nekęs, nes jų yra tiek pat kiek ir lenkų Lenkijoje. Jos sukils prieš savo engėjus, nusuks jiems sprandą, sutriuškins sparnus baltajam areliui. Tad ir mes nesnauskime, būkime visuomet pasiruošę vaduoti Vilnių. O tai atsieksime tik tuomet, kada turėsime gerą, drausmingą kariuomenę ir visų reikalingų karui pabūklų. Tuomet ir kitos tautos išvydusios, kad mes turime gerai išmokytą kariuomenę, nedrįs liesti mūsų žemių. Kuo stipresnė bus mūsų kariuomenė, tuo daugiau mus gerbs kitos valstybės ir mažiau reikės kariauti.

Štai kad ir Belgija. Tai daug mažesnė valstybė už mus (ji randasi tarp Vokietijos ir Prancūzijos). O pažiūrėkime, kokį vaidmenį ji suvaidino praėjusiame pasauliniame kare. Vokiečiai norėdami stačiai pulti Paryžių prašė Belgijos, kad ji leistų jų kariuomenei stačiai per pastarosios žemę eiti į Paryžių. Už tai belgams buvo siūloma daug pinigų. Bet jie turėdami gerą kariuomenę atsisakė nuo vokiečių pasiūlymų; užtat vokiečiai jiems paskelbė karą. Tiesą vokiečiai netrukus sumušė belgus, bet per tą laiką prancūzai sutraukė daug kariuomenės prie Paryžiaus ir ties Marne vokiečiai buvo supitlyti. O jei belgai nebūtų įsikisę į pasaulinį karą, tai gal ir karo išdavos būtų visai kitokios, negu šiandien.

Tad matome, kad kariuomenė yra reikalinga kiekvienai ar tai mažai, ar dideli valstybei. Kariuomenė apsaugoja valstybę nuo išorinių priešų, o jos gyventojams užtikrina ramybę. Kiekviena valstybė kariuomenei atiduoda ne tik didžiausią dalį pinigų, bet gražiausius savo tautos žiedus, jos grožį — jaunuolius.

Reik visuomet atsiminti, kad gera drausminga kariuomenė, tai grožis ir valstybės atspara, kurios nesu-

pylimą, Achmetovas prisikapojo sau telegrafo vėly visą glėbį, susuko įas į didelį beigelį ir jį pakabino ant rungo. O kadangi vėlos galas buvo nusidrėkęs žemyn tarp rato špykių, tai užteko Achmetovui tik sujudėti iš vietos, kai tuoj pasigirdo ta-ta-ta, įsiremusių į špykius vėla pradėjo spaksėti. Kazkas suriko „kulkosvaidis“, po jo dar kitas, ir tuoj visi pradėjo bėgti. O kai visi pasileido, tai Achmetovas užuot sustojęs dar labiau suplakė arklius. O kai suplakė arklius, tai tasai ta-ta-ta dar smarkiau pradėjo traksėti. Šiaip jis belėkdamas Bekasovui diseliu galvą pralaužė, o kitus du suvažinėjo: vienami per strėnas ratais kliuvo, kitam per kojas... Štai bolševikai, štai ir kulkosvaidis. Patys savų pasibaidėm. Užtat mes ir norėjom Achmetovą pamokyti, kad jis kitą kartą gudresnis būtų ir neimtum kas jam nereikia. O dabar dėl jo godumo, visi turime kentėti... Iki šiol ir sužeistų neturėjome, o dabar čėlus tris ir tai dar vienas kažin ar pašveiks...

— Duoti, biauurybei, duoti velniui, ko jis važiuo— vėl sužė kazokai.

— Nusiraminkit, vyrai, nesikarščiuokit. Juk jis tiek pat kaltas, kiek ir jūs, pradėjo šypsodamas esau-las. Jei vienas kvailas, tai kiti gudresni turėjo būti. Nereikėjo taip bėgti. Achmetovas nuo jus pasibaidė, o jūs nuo Achmetovo ir visus kriukis. Reikia daugiau šalto kraujo turėti. O kas jums kaltas, kad jūs tokie

karštakošiai!.. Ir mane norėjot iš čia išgyvendinti, ragindami bėgti, bet aš jūs nepaklausiau ir jums nereikėjo to ta-ta-ta klausyti. Visi kalti esate, kitą sykį tikiuos kitaip pasielgsit panašų „kulkosvaidį“ užgirde, o dabar vyručiai gult, vakare vėl reikės geležinkelį rausti. Na, keliaukit sau.

Supratę, ypač paskutinio sakinio gaidą, kazokai vienu žodžiu neatsikirtę skirstėsi į palapines. Saulutė jau aukštai švietė padangėje, buvo šilta ir ramu. Esau-las irgi pasukęs palapinės link, tuoj išnyko po josios skraiste. Viskas bent šiuo tarpu buvo taikos būdu išspręsta, be kraujo praliejimo ir ausų skaldymo... Visi dabar kalbėjo apie tai, kaip bėgo, visi juokėsi vienas iš kito... Achmetovas irgi sėdėjo ramus savo kailį išgelbėjęs...

Na, Galini, ar dabar žinosi, kas yra panika? Žiniosiu. O kas? Bėgimas, tamsta vade! Taip bėgimas, bet ne bet koks, o bėgimas pasibaidžius savo šešėlio... O ką pats žodis panika reiškia, dabar žinote? Žinosime, atsakė keli balsai. O ką, sakyk? Tyla. Žinoma tik ne ponių lytį. Senovėje graikai turėjo dievaitį Pan vadinamą. Jis gyveno miške ir kai sustaugdavo paprastai, tai visus šaltas prakaitas išpildavo, toks bausis buvo jo balsas. Užtat ir šiandien panašų išgastį panišku išgąsčiu vadina. Iš čia panika yra kilusi.

Raseinių Tomas.

laužys jokios svetimos priešininkų pajėgos. Gerai romėnai sako — „Nori taikos ruoškis karan“.

Tad sekimė mūsų bočių pavyzdį ir pamatysime, kad vėl kaip ir anksčiau būsimė stiprūs ir galingi ir ne tik atsiimsime, savo Vilnių, bet ir atgaivinsime lietuvių vardą.

O jei neturėsime geros stiprios kariuomenės, tai ne tik neatgausime Vilniaus, bet dar galime prarasti ir visą Lietuvą. Jei nebus savos kariuomenės, tai, kasgi mus apgins nuo priešų? Tad įsidėmėkime vyrai ir nekaibėkime, girdi, ir be kariuomenės galėtume apseiti. Panašiai kalbėti gali tikrai priešai, kuriemis senai rūpi mus nuginkluoti.

J. M-tis

Mano idealas — tai veržimasis į mūšio laukus, į kovojančių brolių — karžygių eiles. Mano idealas — tai troškimas šokti į kovos sukuri tėvynę ginti ir, drąsiai atstačius krūtinę priešų kulkoms, nešti savo pasišventimą drauge su karžygiais broliais ant liepsnojančio tėvynės aukuro. Tai noras pašvęsti savo gyvybę gimtajam kraštui. Savo idealui prižadavau amžiną ištikimybę ir tikiu, kad jokie verpetai jo neapgalės.

Viena mūs karžygių mergelių K. Kubilinskaitė. Ji 1919. m. norėjo ginklu rankoj drauge su vyrais ginti tėvynę, bet vyriausybei neleidus, liko gailėstingąja sesute pavojingiausiam užkrėčiamų ligų skyriuj.

Kariuomenės gyvenimas.

„Kario“ redaktorius majoras Tomkus išvyko 6 savaitėms atostogų iki jis sugrįš, „Kari“ redaguoja pulk. ltn. Burokas.

Karių Teatras pabaigė sezoną. Š. m. birželio m. 20 d. Karių Teatras pabaigė savo vaidinimų sezoną. Per šį sezoną vaidino: 3 kartus karininkų Ramovėj, 18 kartų (16 kartų Kaune ir 2 — provincijoje) kareiviams ir 22 kartų (18 — Kaune ir 4 — provincijoje) visuomenei. Tuo būdu iš viso 43 kartus. Vaidino 19 veikalų (5 originalus ir 14 verstų). Premjerų (pirmąkart statomų veikalų) buvo — 2.

Dvidešimties dienų klubo veikimas. Geg. 29. d. Karių Teatras kariams vaidino: „Alyvos žydi“ ir „Apsiriko“.

Visą gegužės mėn. klube buvo 21 kino seansas, o žmonių į klubą atsilankė 878. Iš jų svečių 144.

Iš viso per tą laiką buvo pajamų 380 lt. 80 ct.

VI. 2. technikos p. švietimo komisijos buvo šokių vakaras.

VI. 3. Karių Teatras surengė šokių vakarą; vėl vaidino „Alyvos žydi“.

VI. 12. technikos p. šv. k. ja vėl buvo surengusi šokių vakarą.

VI. 13. Karių Teatro buvo šokių vakaras, ir vėl pakartojo „Alyvos žydi“.

Reikia pažymėti, kad į vasaros sezoną, per 20 dienų, į kiną labai mažai atsilankė karių ir svečių, viso tik 180.

Į šį skaičių neįeina Karių Teatro ir technikos p. surengtų vaidinimų ir šokių lankytojai.

Bendrai reikia pasakyti, kad vaidinimai ir šokių vakarai buvo daug skaitlingesni, negu kinas.

Del tos priežasties ir del kino aparato remonto kinas laikinai sustojo veikęs.

Putinelis.

Jau laukiama. Šančiuose prie transporto rinktinės balandžio m. 14. d. suformuota Tiekimo Valdybos raštininkų komanda. Ji yra gan didelė. Jau sudarė futbolo k-dą, tik gaila, kad dar nespėjo pasirodyti.

Laukiama, kada toji raštininkų k-da pasirodys viešai, — surengs kokį nors įdomų vakarą ir pan.

Gerai įsilavinę ir prie gerų norų jie galės ir kultūriniam darbe pasirodyti.

Raštininkams yra laiko pakankamai, reikia tik ji mokėti geriau sunaudoti.

Putinelis.

9. pėst. pulkas. Šiemet pulkas iš ekonominių sumų įsitaisė dinamo mašiną ir kareivių rūmų salėje kino aparatą. Salėje įtaisyti tam tikri suolai ir ložos. Salė atrodo ne visai blogai, tik reikėtų įtaisyti ventiliatorius, nes kiek daugiau publikai prisirinkus labai tvanku.

Kinas pradejo veikti š. m. birželio m. 21. dieną. Orkestrui griežiant buvo rodoma: „Tegyvuoją Meilė“ ir „Jaunystė“ — drama 7 veiksmuose ir „Keistas dantis“ — 1 veiksmo komedija. Susirinko pulko karininkai su šeimomis ir kulkosvaidžių b-vo kareiviai. Kita dieną buvo rodoma pėst. b-no kareiviams. Bilietų kainos: loža — 1,50 cnt. I vieta — 1,20 cnt., liktiniams puskarininkams — 60 cnt. ir kareiviams — 30 centų.

Kainos nedidelės, todėl kiekvienas kareivis turės progos pasižiūrėti įvairių veikalų. Bendrai, visi pulko kariai patenkinti ir dėkingi dalies vadui ir tiems, kurie prisidėjo savo rūpesčiu pastatyti kiną. Dabar jau nereikės eiti į miestą, norint pažiūrėti kino paveikslų. Kino aparatas naujas ir gerai veikia. Vyteniečiai džiaugiasi nauja pramoga.

B.

Butegeidiečiai kviečia savo šventėn. Liepos mėn. 1. d. 7 pėst. Žem. Kun. Butegeidžio pulkas rengia 7 metų sukaktuvių šventę.

Visi buvusieji pulko p. p. karininkai, karo valdininkai, gydytojai ir kapelionai kviečiami apsilankyti į pulko šventės iškilmes.

Pulko Vadas.

Publika labiau mėgsta gegužines. Birželio mėn. 20. d. 4. artilerijos pulko švietimo komisija suruošė viešą vakarą. Vaidino trijų veiksmy komedią „Audra giedroje“. Vaidinimas pavyko. Publika būta nedaug, nes tą patį dieną 3. pėst. pulkas ruošė gegužinę.

Mates.

Ne vieta. Tenka pastebėti, kad ant viršaus pilotės, tarp dugno ir briaunos, nešiojama užkištus leidžiamuosius raštelius bei šiaip popiergalius.

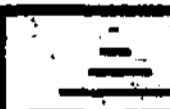
Kepurė — ne kišenė.

Labai negražiai atrodo tas popiergalių kyšojimas iš pilotės. Jis vengtinas.

Putinelis.

Užsieniai.

— **Estai širdingai sutiko lietuvius.** Birželio m. 19. ir 20. d. Taline (Estijoje) įvyko estų jaunimo šventė, kurioje dalyvavo ir Lietuvos jaunimo. Iš viso lietuvių nuvažiavo apie 200 žm. Estai lietuvius labai širdingai priėmė. Stoty pasitiko estų vyriausybės atstovai, estų jaunimo organizacijos ir keli tūkstančiai publikos.

Šventės atidarymo metu vienas estų daktaras pasakė lietuviškai prakalbą, kurioje palinkėjo lietuvių ir estų tautoms kuo artimiausiai susijungti.

Estų spauda taip pat patenkinta, kad tiek daug lietuvių apsilankė jų šventėje.

— **Lenkijos viduriai vis dar nevirškina.** Po Pilsudskio perversmo Lenkija vis dar nesusitvarko. Net ir socialistai, kurie iki šiol Pilsudskį rėmė, dabar tolinasi nuo jo ir nepatenkinti naujos vyriausybės žygiais, kuri nori pakeisti konstituciją.

Dabartinė vyriausybė nori, kad prezidentas, paleidęs seimą, turėtų teisės leisti įstatymus. Iki šiol prezidentas neturėjo tų teisių.

Jeigu naujosios vyriausybės pasiūlymai būtų atmesiti, tai ji atsistatydins.

— **Skundžia lenkus.** Lenkų seimo Auk. Silezijos vokiečiai atstovai patiekė Tautų Sąjungai skundą, kad lenkai išvaiko vokiečių susirinkimus ir Karališkoj Hutoj net sunaikino susirinkimo butą, o jo dalyvius sunkiai sužėdė.

— **Pasaulinis Švenčiausio Sakramento garbintojų** (eucharistininkų) suvažiavimas šiemet birželio m. įvyko Čikagoj, kur dalyvavo per 1.000.000 žmonių.

Tuo pačiu laiku, birželio m. 20. ir 21. d., ir Lietuvos jaunimo eucharistininkai skaitlingai susirinko Kaune į pirmąjį savo susivažiavimą.

— **Pabaltijo socialdemokratai del Vilniaus.** Rygoj įvyko Pabaltijo socialdemokratų konferencija. Ten tarp priimtų rezoliucijų užsienių politikos klausimais taip kalbama apie Vilnių: „Vilniaus klausimas vis dar tebelaukia savo demokratiško išsprendimo... todėl Pabaltijo socialistinės partijos turi padėti šį klausimą išspręsti taikiu keliu ta kryptimi, kad ir Vilniaus krašto gyventojams būtų duota galimumų laisvai išreikšti savo valią apsprendžiant savo politinę buitį“

+ Karo kronika. +

— **Amerika didina karo biudžetą.** Jungt. Valstybių prezidentas pasirašė įstatymą oro laivynui pagerinti. Sakytas įstatymas leidžia paskirti aviacijos reikalams 85.000.000 dol., už kuriuos pastatys 1800 aeroplanų.

— **Tarp Italijos ir Turkijos** sudaryta sutartis vieni kitų nepulti ir laikytis nuošaliai, jeigu jų kuri su kuo nors kariautų.

— **Vengrija turi slaptos kariuomenės.** Per didįjį karą nugalėtoms valstybėms, jų skaičiuje ir Vengrijai, neleidžiama turėti stiprios kariuomenės.

Pastaruojų laiku Rumunijos spauda praneša, kad Vengrija greita Santarvės leistos kariuomenės turi dar ir slaptą. Slaptą kariuomenę organizuoja du karininkai ir vienas gydytojas, kurie važinėdami po visą kraštą registruoja 18-21 metų vyrus.

Pagaliau susitarė del Abdulio. Maroko sukilimo vadas Abd-el-Krimas paliktas prancūzų žinjoj. Užtai prancūzų kariuomenė turi tuojaus išėiti iš Ispanų zonos Maroke.

Kariuomenės sportas.

Užsieniai.

Estija — Latvija 1:0 (0:0). Taline įvyko futbolo rungtynės tarp estų ir latvių kariuomenių rinktinių futbolo komandų. Estai buvo persvaroje, bet laimėjo rungtynes iš 11 mt. pabaudos smūgio.

Talino įgula — Rygos įgula 0:0. Antrą dieną Taline įvyko tarp šių dviejų įgulų futbolo rungtynės. Rungtynės užsibaigė be vaisių 0:0.

Tarp estų ir latvių kariuomenių futbolo rungtynės įvyksta jau trečius metus ir estai yra daugiau kartų laimėję. Latviai dar nė kartą nelaimėjo.

Sporto kronika.

Lietuva.

Klaipėdos Lietuvos sportininkų sąjunga KSS. Palyginti per trumpą laiką KSS padarė didelę pažangą. Sąjunga turi apie 135 narius, iš kurių 53 civiliai ir 82 kariai (40 karininkų ir 42 puskarininkų ir eilinių).

Veikia visų šakų sportas. Ypatingai pasižymi futbolo sekcija. Jos komandų yra 4.

KSS I. rungtynės: I. 25. IV. Šilutėje KSS I — Vorwaerts I 8:5. II. 2. V. Klaipėdoje KSS I — Spielvereinigung I 2:1. III. 9. V. Klaipėdoje KSS I — MTV I 3:2. IV. 13. V. Klaipėdoje KSS I — Freya I (meisteris) 2:1. V. 24. V. Klaipėdoje turėjo žaisti su kiek silpnesne k-da VFB, bet pastarajai atsisakius, jos taškai tapo užskaityti KSS I. naudai.

Visą pavasario ratą KSS I. neturėjo nė vieno pralaimėjimo ir liko Klaipėdos krašto pavasario rato pirmaklasių k dų futbolo nugalėtoja su 10 taškų.

Pavasario rato bendras golų skaičius santykingai 15:9 KSS I. naudai.

6. VI. įvykusios draugiškos futbolo rungtynės su MTV I. rodo aiškų KSS I sustiprėjimą. Pavasario rate KSS I. laimėjo su MTV I. tik 3:2, dabar gi, be savo geriausio vartininko, laimėjo 10:0.

Užsieniai.

Estų stadiono atidarymas. Birželio mėn. 13. d. Taline iškilmingai atidarytas didelis sporto stadionas. Atidarymo iškilnėse dalyvavo estų prezidentas, vyriausybės nariai ir iš Lietuvos, Latvijos, Suomijos, Lenkijos ir kitur svečiai. Atidarymo dieną įvyko didelės internacionalės lengvosios atletikos ir tarpvalstybinės futbolo rungtynės Lietuvos ir Estijos.

Laimėjimai: suomis Tarpo — skritulio stūmime, latvis Lukstin — šokime su kartimi, latvis Mottmüller — 5000 mtr. bėgime, lenkas Kostrzewsky — 400 ir 1500 mt. bėg. ir lenkas Cezyk — 110 mt. bar. bėgime. Visose kitose šakose laimėjo estai.

Talinas — Kaunas 4:1 (3:1). Tai buvo trečios futbolo rungtynės tarp šių miestų ir visas laimėjo estai.

Tarpvalstybinės rungtynės:

Čekoslovakija — Švedija 2:2 (0:0). Šiame sezone čekams visiškai nesiseka, nes visas tarpvalstybinės rungtynes pralaimi ir be vaisių baigia.

Prancija — Jugoslavija 4:1 (3:1). Tai pirmos tarp šių valstybių futbolo rungtynės, kurios pirmą kartą įvyko Paryžiuje.

Olandija — Danija 1:4 (0:2). Kopenhagoj danai lengvai nugalėjo olandus.

Vokietijos futbolo pirmenybes laimėjo Pietų Vokietijos apgalėtojas „Sply. Fuerth“, kuris finalo rungtynėse sumušė Berlyno apgalėtoją „BSC Hertha“ 3:1.

Rygoj sensacija. Rygos taurės pirmenybėse garbus „RFK“ pusiau finalo rungtynėse pralaimėjo silpnam klubui „Amateur“ 2:1. Tuo būdu dvejus metus turėjusi taurę „RFK“ š. m. pralaimėjo. Tikimasi, kad greičiausiai taurę laimės „LSB“.

Čekai sumušė estus. Čekų „Třebič“ sumušė estų „TIK“ 3:2 ir „Meteora“ 3:2.

Kas ką ilgai myli.

*Uuošviai myli žentą, kol jis merginasi; tevai — sūnų,
kol jis apšvedo; žmona vyrą, kol jis sveikas; o vadas
gerą karį — visados.*

ALDONIS.

Ivairenybės.

Kaip sveikinasi įvairios tautos. Abesinijos gyventojai susitikę ima vienas kitam už rankų ir bučiuoja jas. Jei, asmuo su kuriuo sveikinamės, būtų diržu apsijuosęs, jis pastarąjį paduoda savo pažįstamam, pats likdamas beveik nuogas. Abesinijoje, reikia pasakyti, gyventojai dėvi tik diržus ir retkarčiais perkelines kelines

Afrikos pakraščiu gyventojai kunigaikščiai bei vadai susitikę spaudžia tryssyk vienas antram dešinės rankos vidurinį pirštą.

Jei susitinka arabai, tai vienas kitam sako: „eik ramybėje“, o antras „laimingos kelionės“.

Kinas sveikindamasi su kitu, deda rankas ant krūtinės, pakreipia galvą į šoną ir sako: „Dzin, dzin“, arba klausia: „ar valgiai ryžių?“.

Cikladų salų gyventojai sveikindamės pila vandenį sau ant galvos.

Kaip sveikinasi vokiečiai, rusai kiekvienas šiek tiek yra girdėjęs, dėl to čia nekartosim.

Moterys Auksiniojo Kranto susitikdamos išsiima iš plaukų šukas ir kelia jomis plaukus į viršų, palaidi plaukai gula ant pečių.

Graikas sveikindamas sako: „Ką tu darai“.

Žydai senovėje sakydavo „Šalom alechom“ t. y. ramybė tau, o antras atsakydavo: „Alechom šalom“ t. y. tau ramybė.

Šiaip sveikinasi žydai ir dabar, tik su senai matytu žmogumi.

Indėnai sveikindamiesi griebia vienas kitam už barzdos.

Olandas klausia: „kaip važinėji?“ arba „kaip plaukioji?“ ir „ar gerus pietus valgei?“.

Irlandai susitikę vienas kitam sako: „linkiu jums minkštai pasikloti patalą“.

Italas sutinka kitą žodžiais: „kaip tavo reikalai atrodo“ arba sako: „bučiuoju ranką“.

Čekoslovakai sako: kuo galiu patarnauti bučiuoju ranką.

Japonas sveikindamas nuima savo pantaplį nuo kojos.

Laporius sutikęs pažįstamą drūčiai spaudžia nosį prie draugo smilkinio.

Limurijos gyventojai (netoli Filipinų salų) griebia vieni kitiems už kojų ir trina sau veidus.

Niegia gyventojai Loleco klaupia ant kelių ir tryssyk paliečia vienas kitą rankomis, pakeldami jas iki pečių.

Marijonų salų gyventojai deda rankas vienas antram ant pilvo.

O Meksikos gyventojai sutikę pažįstamą sveikinasi maldos žodžiais.

Neopolitonai sako: „stiprėkite šventume“.

Rytų magometonai žemai lenkiasi ypač, prieš turtinuosius. Kai kada jie klaupia ant kelių rankomis ir kakta siekdami žemės.

Lenkai sako: „Do nóg upadam“ — puolu prie kojų (mat vergiškai) „Dzeń dobry“ laba diena.

Ispanai: „Gera diena ponai“.

Soktorų salų gyventojai bučiuoja vienas antram į petį, kaip Lietuvoje senesni žmonės kunigai.

Turtingieji Tornoto salos gyventojai sultonai — prima svečius stovėdami, o svečiai sėdi.

Trapistai niekuomet nesisveikina tarpusavy, tik sako: „Memento mori“, t. y. atsimink mirtį.

Mes lietuviai sakome: „sveikas, tamsta“.

Kaip „Karys“ skaitomas dalyse.

— 3. baterijoje 1 gusarų ir technikos pulkuose. Čia pažymėsių kelias kariuomenės dalis, kurioje ir kaip skaitomas „Karys“.

3. baterijos kariai ne tik mažai „K“ skaito, bet daugelis ir visai nežino, kas tai yra „K“. Labai apgalvėtina. Kariai teisinasi, kad laiko neturi kada skaityti, ir jie nėra tuo reikalu painformuoti. Į pirmą galima atsakyti, kad tiek laiko, kaip „K“ perskaityti, visuomet galime rasti, tik reikia noro. Į antrą, šv. k-jos pareiga atkreipti karių dėmesys ir paskatinti juos prie darbo.

1. gusarų p-ko kariai irgi mažai skaito „Kari“. Priežastis ta pati, nėra tuo dalyku painformuoti. O be to, jaun., vyr. puskarininkiai ir viršilos patys mažai kreipia dėmesio į kari.

Lygiai vieniems, lygiai antriems pavyzdžiu šiuo atveju gali technikos p. technikos mok. k-pa, kuri ne tik geriau už visą kariuomenę sudainuoja nuo 1920. m. var. Liberskio vadovaujama, bet ir švietimas tinkamai sutvarkytas. Šv. komisija, kuri gauna visus laikraščius, jų tarpe ir „Kari“, paskirsto kuopoms. Viršila ir raštininkas prižiūri „K“ skaitymą, kad visi kariai jį gautų. Savaitei laiko prasliskus kai buvo gautas „K“ yra gražinamas į k-pos raštinę, kur jis sudedamas į kompl. Visi kariai savo laikraštį, „Kari“ skaito atsidėję.

Tai gražus pavyzdys, kuris labai sektinas visoms kariuomenės dalims.

Putinelis.

— **Aviacijoj.** Štabe laikraščiams ir laiškam yra įtaisyta spinta, su pertvarais ir užrakiniu. Laikraščiai ir laiškai skirstomi dežuruojančio raštininko sulig tam reikalui nustatyta lentele. Juos atsiima kiekviena dalis skyriumi. Gautąją korespondenciją eskadrilėse viršilos išdalina komandų dežurams. Bet pasiskaityti laikraštį ne visiems tenka, Bet raštininkų ir puskarininkų šiaip kariams retai kam „K“ tenka matyti.

Skaitomos labiausiai dainelės, įvairenybės, klausimai bei atsakymai ir žinėlės iš Lietuvos gyvenimo. Ilgesnius straipsnius nelabai mėgsta skaityti. Vėlykų „Kario“ N. štabo komandai visai neteko matyti. Tur būt kelionėje ar kur kitur dingo.

St. Čp.

Kritika ir bibliografija.

Vadovėlis policijai. V. R. M. Piličių Apsaugos Departamento leidinys. Kaunas, 1926 m. 194 + 43 pusl. Kaina nepažymėta.

Tai pirmas nuodugnus policijos vadovėlis. Jame suteikiamos reikalingiausios policijos tarnautojams žinios iš valstybės teisės, baudžiamosios, administratyvinės, baudžiamojo proceso ir raštvedybos.

Ne tik policijos tarnautojai, bet ir šiaip inteligentas galės pasiskaityti šį tą iš valstybės (III d. Lietuvos Valstybės teisė), baudžiamos (I, II ir III sk.) ir policijos teisės (II ir IV sk.). Valdininkai galės pasemti žinių iš raštvedybos, nes šiuo klausimu dar spaudoje nieko nėra.

K. Aleksa. **Kas yra gyvulių instinktas.** „Kultūros“ bendrovės leidinys. Šiauliai, 24 pusl. Kaina 50 ct.

Stasys Būdava. **Širdies stygoms virpant...** Eilėraščiai. Šiauliai, 1926 m. 16 p. Kaina nepažymėta. Autorius prašo „recenzuoti“. — Neturiu drašos... Manau atsisiras mūsų literatų tarpe asmuo, kuris nužengs nuo Parnaso ir ims to darbo. Aš nors ir iš „samanotos bakūžės“ bet nesuprantu, o gal nesugebu įvertinti tų „širdies stygų virpėjimų“ todėl drįstu eilėraščius tik paminėti. Kareivių bibliotekoms netinka.

R. Burokas.

TURINYS:

1. Naujas Vyr. Š. Viršininkas gen. št. p. ltn. K. Škirpa	225
2. Draugiškumas	226
3. Lietuvos gyvenimas	227
4. Švietimas čekoslovakų ir lenkų kariuomenėje	228
5. Nori taikos ruoškis karan	228
6. Kariuomenės gyvenimas	230
7. Užsieniai	230
8. Karo kronika	231
9. Kariuomenės sportas	231
10. Sporto kronika	231
11. Įvairenybės	231
12. Kaip „Karys“ skaitomas dalyse	232
13. Kritika ir bibliografija	232
Atkarpoje: Panika	227

Leidžia Vyr. Št. Karo Mokslo Valdyba

Redaktorius pulk. ltn. Burokas.

Valstybės Spaustuvė Kaune, kampas Duonelakio ir Gedimino g.

89 39,1136